

## LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS

**ADVIES 2016-254**

**28 april 2017**

School heeft (langdurig) gewerkt met sanctiesysteem zonder goed met kern daadwerkelijke (stotter) probleem rekening te houden. School in eerder leerjaar eenmaal iets gedaan; inschakelen psycholoog. Dat had volgens klagers echter te maken met thuissituatie en heeft geen vervolg gekregen. Commissie acht aanpak (overigens met goede bedoelingen) toch wat weinig doortastend en doeltreffend. Sanctiesysteem ging bij opvolgende gedragingen leerling gewoon door. Uiteindelijk kwam Rebound aan de orde hetgeen uit zijn aard geen sanctie maar maatregel gesteund op tweetal elementen: veiligheid school en opvoedkundig karakter blijkt te zijn. School had goede bedoelingen met Rebound maatregel maar is door school te zeer als sanctie gepresenteerd. School had op eerder moment klagers over Rebound als voorziening in bovenbedoelde zin inhoudelijk kunnen (en moeten) informeren. Klagers voelden zich vervolgens overvallen door aanwezigheid van meerdere personen van school tijdens gesprek. Rebound bovendien als voldongen feit gepresenteerd. Inhoud besluit behoefde voor zover betrekking op Rebound redelijkerwijs voor klagers niet zozeer te worden gezien als vast besluit maar als mogelijkheid. Regels zijn gevolgd: partijdigheid dan wel machtsmisbruik niet gebleken. Niet gebleken is dat sprake is van zodanig ernstige tekortkomingen in de administratie dat sprake dient te zijn van een gegrond verklaring.

## DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS

**ADVIES**

**Klachtnummer 2016/254**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 17 november 2016 per e-mail een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B. (hierna te noemen: klagers). Klagers zijn de ouders van C. (inmiddels 18 jaar), leerling van D. te Den Haag (hierna: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 2016/254, is gericht tegen de heer E., coördinator leerlingzaken, de heer F., teamleider en de heer G., rector van de school, hierna te noemen: aangeklaagden.

### **1. Procedure**

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter, de heer mr. A.H. Westendorp, lid en de heer mr. J.H.A. Teulings, lid.

Het ingevulde vragenformulier inclusief bijlagen is door de commissie op 1 december 2016 per e-mail ontvangen. Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. De commissie heeft op 22 december 2016 per post een verweerschrift met bijlagen ontvangen. Dit nadat aangeklaagden hadden getracht alsnog in gesprek te gaan met klagers. Klagers wilden echter geen gesprek meer. Bij e-mailbericht van 25 januari 2017 hebben klagers gereageerd op het verweerschrift. Klagers hebben daarbij ook een opname van een gesprek meegezonden. Klagers en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun wederzijdse standpunten nader toe te lichten tijdens een op 27 januari 2017 te Den Haag gehouden besloten hoorzitting. Aanwezig waren klagers, vergezeld van de leerling en aangeklaagden, vergezeld van de heer H., voorzitter van I.

## **2. Korte inhoud van de klacht**

1. De inhoud van het besluit van 11 oktober 2016 staat niet in verhouding tot het incident;
2. Een functiescheiding ontbreekt; wie staat onpartijdig en belangeloos de leerling bij?;
3. Er is sprake van machtsmisbruik;
4. De school houdt zich niet aan procedures en handelt onzorgvuldig;
5. De administratie is niet op orde; de leerling staat ten onrechte als absent gemeld.

Klagers hebben bezwaar gemaakt tegen plaatsing op de Rebound voorziening (verder: Rebound) van de leerling. De aangeklaagden wijzen het bezwaar af.

Ondertussen gaat het goed met de leerling. Klagers schetsen de situatie.

De leerling stottert hetgeen de grondslag vormt voor het probleem met de school. Klagers leggen uit wat het stotteren voor de leerling betekent en welke nadelige gevolgen het kan hebben. Klagers hebben geen probleem met corrigerend optreden indien de leerling scheldt. De leerling heeft in het verleden steeds gevolg gegeven aan de door de school genomen maatregelen. De school houdt echter geen rekening met en heeft geen begrip voor het feit dat de leerling zich door het stotteren moeilijker kan uiten. Het schelden in situaties van ervaren onrecht of onredelijkheid is meer gericht op zijn frustratie dat hij niet uit zijn woorden kan komen dan op de situatie zelf. De leerling zou op een rustig moment gevraagd dienen te worden naar zijn kant van het verhaal zodat hij het gevoel heeft gehoord te worden. De leerling heeft vooral moeite met de heer F. Het feit dat onder degenen die achtereenvolgens hebben besloten dat de leerling naar de Rebound toe moest twee maal de naam F. voorkomt, doet twijfelen aan diens objectiviteit. Daarnaast achten zij het handelen van de heer F. niet integer waar deze tegenover ook een werknemer van klager heeft uitgesproken en uitvoerig heeft verteld dat het niet zo goed ging met de leerling.

De heer E. is naast leerlingbegeleider ook diens leerling coördinator. Hier is sprake van een dubbele pet waardoor het onmogelijk is dat de leerling waarde vrij wordt ondersteund.

Als reden voor de schorsing van 11 oktober 2016 is in de brief van de heer G. van 2 november 2016 een opsomming gegeven van een aantal gebeurtenissen over een periode van 1,5 jaar. De leerling is voor die voorvallen echter reeds gecorrigeerd.

De leerling voldoet niet aan de criteria voor een Rebound plaatsing. Klagers begrijpen deze maatregel niet en vinden hem ook niet passend.

Klagers voelen zich niet gehoord door de school. De school gaat evenmin in op de bezwaren van klagers. De school reageert niet.

Na plaatsing op de Rebound bleek dat schoolopdrachten en leerwerk de leerling bij de Rebound niet bereiken. Klagers hebben moeite met terug laten komen van de leerling op school voor 1 dag. Willekeurige schorsing en verwijdering dreigen.

### 3. Verweer

Door aangeklaagden wordt naar aanleiding van deze klacht het volgende aangevoerd.

De school heeft steeds rekening gehouden met het stotterprobleem van de leerling die inmiddels 5 jaar op school zit. Onacceptabel taalgebruik naar een docent wordt echter niet getolereerd, ook niet als dit veroorzaakt wordt door woede over het eigen stotteren.

Ad 1. De inzet van school is te allen tijde geweest de leerling terug te laten keren op school. Het ontbreken van een reflectief vermogen van de leerling op zijn gedrag baarde de school zorgen. Na herhaaldelijke sancties en gesprekken veranderde het gedrag van de leerling niet of nauwelijks. De mentoren waren niet in staat de leerling te begeleiden en hem ertoe te brengen zijn gedrag in positieve zin te veranderen.

De school is van mening dat specialistische begeleiding noodzakelijk was om dit gedrag ten positieve te keren. Daartoe zijn stappen gezet. Aangeklaagden wijzen op de voorgeschiedenis van de schorsing van 11 oktober 2016. Er is sprake van een lang traject van waarschuwen en duidelijk maken van de consequenties van het niet nakomen van de gemaakte afspraken. Het is van belang de schorsing en de Rebound plaatsing van elkaar te onderscheiden. De schorsing dient gezien te worden als een sanctie op het frequent voorkomende onacceptabele gedrag. De Rebound plaatsing is een maatregel die met name bedoeld is de leerling te ondersteunen in het omgaan met zijn problematiek.

Ad 2.

2.1. *klassenleraar en coördinator leerling zaken.* Omdat de coördinator leerling zaken juist meer en beter zicht heeft op leerlingen waarvan hij ook klassenleraar is, kan hij ook met meer begrip reageren op ontstane situaties. In dit soort gevallen wordt in het team leerling zaken extra gekeken naar dergelijke casuïstiek, juist om partijdigheid tegen te gaan. In het geval van de leerling is meerdere malen vergaderd om tot een juiste en objectieve oplossing te komen. Bovendien heeft de heer E. de leerling met instemming van klagers als persoonlijke mentor al jarenlang goed kunnen helpen.

2.2. *klassenleraar, coördinator leerling zaken en teamleider.* Teamleider F. is niet betrokken geweest bij het besluit tot plaatsing van de leerling bij Rebound; hij is pas achteraf van het besluit op de hoogte gesteld. Aangeklaagden leggen uit hoe het een en ander is geregeld teneinde de objectiviteit te waarborgen.

Ad 3. Als leraren niet in staat zijn een veilig klimaat in de klas te realiseren, zal er ingegrepen moeten worden ten behoeve van deze veiligheid. Dat is in dit geval gebeurd. Of het nu ging om een scheldpartij waardoor er een negatieve sfeer ontstond en les geven nauwelijks nog mogelijk was of dat de leerling weigerde de klas te verlaten waardoor de les afgebroken moest worden, in beide gevallen was de veiligheid in de klas in het geding. Er is geen sprake van machtsmisbruik. Er is gebruik gemaakt van de spelregels die de school in afstemming met de Medezeggenschapraad (MR) heeft gemaakt. Daarin zijn bevoegdheden neergelegd bij betrokkenen, deze bevoegdheden zijn conform de afspraken toegepast.

Ad 4. Het is aangeklaagden niet helemaal duidelijk aan welke procedures de school zich niet heeft gehouden. Als het gaat om het verlaat toepassen van de Rebound plaatsing geldt het volgende: Hoewel er al op 29 juni 2016 gesproken is met klagers over een eventuele Rebound plaatsing ingeval

het gedrag van de leerling niet zou veranderen, heeft de leerling, alhoewel met diens verbale uitbarsting van 20 september 2016 de maat voor de maatregel van Rebound plaatsing reeds vol was, toch nog een extra kans gehad zijn gedrag te beteren. Het komt er dus op neer dat nog iets van de vaste gang van zaken is afgeweken, en wel met de overweging dat de leerling in een examenjaar zat en men juist in dat verband de leerling een positief herstel gunde.

Ad 5. Nagegaan is of en in welke mate dit klachtpunt klopt. Gebleken is dat een enkele keer een onterechte melding van ongeoorloofde absenties is gedaan. De reden was dat de administratie van school de data van de stottercursussen niet goed had verwerkt. De leerling is hier nooit onterecht voor gestraft en de meldingen zijn gecorrigeerd. De school werkt er aan op dit punt de administratie verdergaand te verbeteren.

Alles overziend betreuren aangeklaagden dat het niet gelukt is in goed overleg te komen tot een passende oplossing voor de leerling. Pogingen daarover in gesprek te gaan, zijn door klagers geweigerd, waarmee ook teruggang na de Rebound niet bespreekbaar was.

#### **4. Ontvankelijkheid**

Klagers kunnen worden aangemerkt als klagers in de zin van de klachtenregeling. De commissie verklaart klagers ontvankelijk in hun klacht.

#### **5. Oordeel**

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting en daarbij over en weer is verklaard, komt de commissie tot het volgende oordeel.

Ad 1 en 4.

De school heeft (langdurig) gewerkt met een sanctiesysteem zonder goed met de kern van het daadwerkelijke (stotter) probleem rekening te houden. De school heeft in een eerder leerjaar eenmaal iets gedaan, teneinde het probleem aan te pakken. Dat betrof het inschakelen van een psycholoog. Dat had volgens klagers echter te maken met de thuissituatie en heeft geen vervolg gekregen. De commissie acht de aanpak (overigens met goede bedoelingen) toch wat weinig doortastend en doeltreffend. Het sanctiesysteem ging bij opvolgende gedragingen van de leerling gewoon door. Uiteindelijk kwam de Rebound aan de orde. De Rebound is zoals blijkt uit de tijdens procedure overgelegde documentatie uit zijn aard geen sanctie maar een maatregel gesteund op een tweetal elementen: de veiligheid van de school en het opvoedkundig karakter. De school had goede bedoelingen met de Rebound maatregel. De Rebound is echter door de school te zeer als sanctie gepresenteerd. De commissie is van oordeel dat de school op een eerder moment de klagers over Rebound als voorziening in bovenbedoelde zin inhoudelijk had kunnen (en moeten) informeren. Het tijdens de hoorzitting aan de orde gestelde telefoongesprek tussen de heer E. en klagerster (na het uitbrengen van het besluit van 11 oktober 2016) heeft klaarblijkelijk de heer E. doen denken dat klagerster voldoende was geïnformeerd over de maatregel van Rebound. Klagers voelden zich vervolgens overvallen door de aanwezigheid van meerdere personen van de zijde van de school tijdens het gesprek van 11 november 2016. De Rebound werd bovendien als voldongen feit gepresenteerd. Klagers waren daar niet op voorbereid. De inhoud van het besluit van 11 oktober 2016 voor zover het betrekking had op de Rebound behoefde redelijkerwijs voor klagers niet zozeer

te worden gezien als vast besluit maar als een mogelijkheid. Voor zover klachtpunten 1 en 4 zich richten tegen het onzorgvuldig handelen, zijn deze klachtpunten uit een oogpunt van professionaliteit, althans waar het betreft de vereiste zorgvuldige communicatie, **gegrond**. Voor het overige acht de commissie deze klachtpunten **ongegrond**.

Ad 2 en 3.

Door aangeklaagden is geopereerd volgens de gebruikelijke en in de schoolgids opgenomen regels. De regels zijn gevolgd. Tijdens de hoorzitting heeft de heer E. naar het oordeel van de commissie overtuigend naar voren gebracht dat hij zich met de beste bedoelingen jegens de leerling heeft opgesteld. Van partijdigheid dan wel machtsmisbruik is de commissie niet gebleken. De commissie acht dit klachtpunt **ongegrond**.

Ad 5.

Niet gebleken is dat sprake is van zodanig ernstige tekortkomingen in de administratie dat sprake dient te zijn van een gegrond verklaring. Er kan wel eens wat mis gaan hetgeen onzorgvuldig op klagers zou kunnen overkomen. Daarvoor zijn tijdens de hoorzitting plausibele verklaringen gegeven. Dit klachtpunt acht de commissie **ongegrond**.

Den Haag, 28 april 2017

mr. C. Sjenitzer  
Voorzitter

mr. D.H.C. Dane-Peeters  
Secretaris